

izdelke na prodaj; vsem je brati revščina z obrazov in iz vse vnanjosti. Mal deček se zgrudi na tla in kriči: „Lačen sem!“ — V drugem dejanju vidimo revno rodbino Baumert. Dasi se trudijo vsi udje rodbine do pozne noči, vendar ni soli niti moke doma. Iz Berolina pride krepak mladenič, Moritz Jaeger, bivši vojak, lepo oblečen, s tolarji v žepu. Tkalci ga občudujejo. Hujskajoče besede tega mladega moža in žganje vznemirja reveže. — Tretje dejanje nas vede v krčmo. Nastopita cunjar Hornig in kovač Wittig, ki govori o „Robspirju“ in o revoluciji. Tema se pridružijo še drugi reveži. Za žalostnimi slikami sledi slika bogastva v palači tovarnarja, kamor sta v goste prišla pastor in pastorka Kittelhaus. Pastor se z domačim učiteljem in pastorskim kandidatom razgovarja o socialnem navdušenju mlajših pastorejv. Mladi učitelj plaho zagovarja reveže in izgubi zato službo. Neki debel uradnik bogatega tovarnarja najbolj izkorišča revne tkalce, ki hrupoma pridrvé v krasne sobane. — V petem dejanju nastopi enoroki trpin-tkalec Hilse in izkuša pomiriti razburjene tovariše, zlasti ker se je njegov mladi sin pridružil upornikom. —

Vse je slikano jako plastično. A drama to ni, marveč to so bolj epične slike, ki sledijo druga drugi. Na podoben način opisuje Dostojevskij življenje jetnikov in zločincev v Sibiriji. Do one dôbe v Nemcih nihče ni tako drastično opisal razmer posameznih stanov; zato so Hauptmanna pozneje dostikrat imenovali samo pisatelja „Tkalcev“.

Poleg „Die Weber“ je spisal Hauptmann l. 1892. še igro „Kollege Crampton“. Naslednje l. 1893. pa je priobčil zopet dvoje del: „Der Biberpelz“ in „Hannele's Himmelfahrt“. „Kollege Crampton“ je alkoholu vdan profesor na akademiji umetnosti v nekem mestu v Šleziji. Niti kot človek niti kot umetnik se ne odlikuje. Tudi druge osebe, ki nastopajo, nimajo nobene značilne poteze. Človek ne ve, kaj je hotel Hauptmann povedati s to igro. — Znamenito pa je delo „Der Biberpelz“, kajti ž njim so dobili Nemci novo vrsto komedije, ki je še niso

imeli. Nekaj podobnega je Kleistov „Zerbrochener Krug“ iz l. 1808. Tatvine se vršé v komediji sami, ne pred njenim dejanjem. V igri nastopi perica Wolff, bivajoča v berlinski okolici, ki je ukradla bobrov kožuh, ki pa potem pri preiskavi s svojo zvitostjo in lokavostjo vse pridobi zase.

Veliko senzacijo je povzročil Hauptmann s svojim romantičnim umotvorom „Hanneles Himmelfahrt“. — Trdosrčni oči zelo kruto ravna s 14letno deklico, tako da ta v obupu skoči v vaški ribnik. Revico rešijo, a ona zapade hudi mrzlici in umrje v sirotišnici. To je kratka vsebina; spominja nas znane slovenske pesmice: „Sirota Jerica.“ Ves umotvor je razdeljen v dva dela. V

Gerhart Hauptmann.

prvem nastopita učitelj Gottwald in delavec Seidel, ki sta rešila deklico; potem pa voditelj bolnišnice, zdravnik in diakonisinja. Deklici se v domišljiji prikaže najpoprej očim, potem umrla mati, trije angeli; z muziko, s petjem in deklamacijami božjih poslancev se končuje prva podoba, v kateri ste se mešali domišljija in istinitost. Z drugim delom pa pesnik ni imel sreče, ker je marsikaj ponovil, kar se je zgodilo v prvem. Za te umotvore je Hauptmann dobil nagrado iz Grillparzerjeve ustanove, ker so sploh priznavali, da je „Hannele's Himmelfahrt“ v tej stroki pesništva najboljšo delo v novejšem nemškem slovstvu.